

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **M. S. N.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Kašparovo náměstí 2271/5, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2025, č. j. OAM-730/BA-BA01-HA15-2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 12. 2025, č. j. 19 Az 40/2025-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce požádal dne 2. 7. 2025 o mezinárodní ochranu za účelem legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť zde chce zůstat a pracovat, aby pomohl splácet dluh svého syna, který si ve Vietnamu půjčil od banky i od věřitelů, které označil za mafii. Návratu do Vietnamu se obává právě kvůli výhrůžkám tamních věřitelů. Nadepsaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 9. 2025 (dále jen „zákon o azylu“). Shledal, že v případě žalobce nebyly naplněny důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl označeným rozsudkem. Krajský soud konstatoval, že ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky nejsou relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí, ze kterých vyplývá, že občané Vietnamu mají možnost se v případě půjčky, úvěru či lichvy, které vybočují ze zákonných mezí, obrátit se žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Skutečnost, že žalobce možnosti ochrany ze strany státních orgánů dosud nevyužil, nelze klást státu původu k tíži. Žalobce nevyužil všechny

zákonné prostředky k ochraně své osoby a ani neprokázal, že by mu vietnamské státní orgány tuto pomoc odepřely.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítá, že žalovaným ani krajským soudem nebyla zohledněna skutečná vymahatelnost práva a možnost získání ochrany u vietnamských orgánů veřejné moci. Krajský soud se nevyjádřil k námitce nedostatečnosti dokazování ze strany žalovaného v tomto ohledu. Krajský soud se nevypořádal přezkoumatelným způsobem s argumentací, že žalovanému musí být známo, že existuje více vietnamských žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří se neobracejí na příslušné orgány ve Vietnamu, což svědčí o systémové nemožnosti domáhat se ochrany.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnost odmítnout, případně zamítnout pro nedůvodnost. Stěžovatel nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby, které mu země jeho původu nabízí, a tedy nehájil svá práva především v domovské zemi. Krajský soud projednal všechny žalobní body a rozhodl v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, což je i tato věc, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

pokračování

[8] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006-91, nebo ze dne 13. 7. 2022, č. j. 7 As 342/2020-30, odst. [8]).

[10] V projednávané věci jsou napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné. Je z nich zjevné, jaký skutkový stav byl žalovaným a později i krajským soudem vzat za rozhodný, proč nebyl žádný důvod pro udělení mezinárodní ochrany shledán naplněným a proč nebylo krajským soudem přisvědčeno žalobním námitkám stěžovatele. Krajský soud reagoval na všechna tvrzení stěžovatele obsažená v žalobě a dále správně s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu poznamenal, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel.

[11] Podstata stěžovatelova azylového příběhu spočívá v tom, že si jeho syn ve Vietnamu vypůjčil obnos finančních prostředků od lichvářů. O udělení mezinárodní ochrany v České republice požádal, aby pomohl splatit dluhy svého syna. Stěžovatel má obavu z návratu do vlasti, jelikož by ho věřitelé mohli pronásledovat a nemá důvěru v ochranu ze strany státních orgánů. Stěžovatel však o ochranu ze strany státních orgánů doposud vůbec nepožádal.

[12] Žalovaný vycházel z Informace Odboru azylové a migrační politiky žalovaného, Bezpečnostní a politická situace ve Vietnamu, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 23. 5. 2025 a Informace Ministerstva zahraničních věcí č. j. 100348-6/2025-MZV/LPTP, ze dne 21. 2. 2025, k č. j. MV-602-1/OAM-2025, Půjčky, úvěry a lichva. Stěžovatel konkrétně nevyvrací, proč by tyto podklady nesplňovaly požadavky, které na ně klade judikatura (viz rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, odst. [16]). Tyto podklady obsahují dostatečnou informaci o tom, že ve Vietnamu jsou půjčky načerno nežádoucí a nelegální, Vietnam má vytvořenu příslušnou legislativu v občanskoprávní i trestněprávní oblasti a že se lze bránit v občanském soudním řízení nebo může jít i o trestný čin lichvy, přičemž dlužník se může obrátit na orgány činné v trestním řízení, aniž by byl sám postižen. Tvrzení o nemožnosti domáhat se ochrany před lichváři a o tom, že policie sama s lichváři spolupracuje, jsou ničím nepodložená, nevyplývají ze spisu a stěžovatel k uvedenému ničeho nedoložil. K této otázce se přiléhavě vyjádřil též krajský soud v bodě 10 a 11 rozsudku.

[13] Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval otázkou, zda lze za důvod pro udělení mezinárodní ochrany považovat hrozbu újmy ze strany soukromých věřitelů v případě návratu do země původu, a to konkrétně též do Vietnamu (viz rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, usnesení ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020-30, odst. [14], či ze dne 25. 5. 2023, č. j. 4 Azs 87/2023-41, odst. [15]). Stěžovatel ochrany ve státě původu nevyužil a jeho nedůvěra ve státní orgány země původu neodůvodňuje rezignaci na využití

prostředků ochrany, které poskytují (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003-49, ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004-49, č. 401/2004 Sb. NSS, usnesení ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 Azs 57/2023-30, odst. [12], ze dne 9. 5. 2023, č. j. 9 Azs 71/2023-26, odst. [6], či ze dne 30. 9. 2025, č. j. 7 Azs 141/2025-28, odst. [10]). Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že ani skutečnost, že v určitém počtu případů vietnamští žadatelé o mezinárodní ochranu argumentují obavami z věřitelů, na těchto závěrech nic nemění, neboť žalovaný i správní soudy v takových případech dospívají k závěru, že skutečnou motivací k podání žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o legalizaci pobytu v ČR z ekonomických důvodů (z poslední doby např. usnesení NSS ze dne 9. 2. 2026, č. j. 4 Azs 223/2025-30).

[14] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a dle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2026

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu